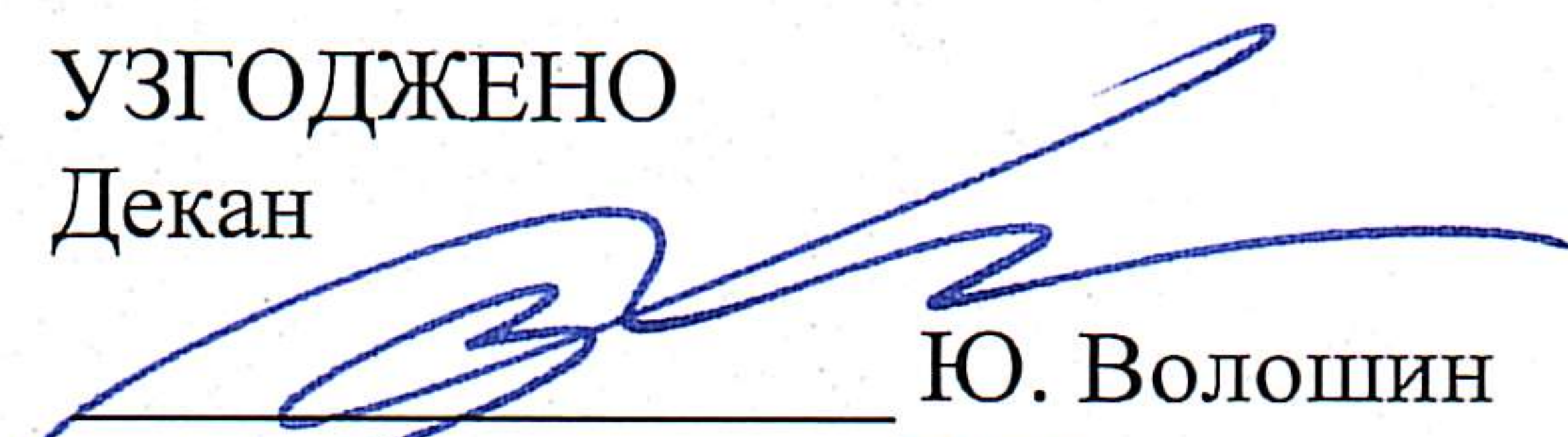

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра журналістики

УЗГОДЖЕНО

Декан

Ю. Волошин
«20» 10 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін
«23» 10 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Постановка голосу»

Освітньо-професійна програма: «Журналістика»

Освітньо-професійна програма: «Реклама і зв'язки з громадськістю»

Галузь знань: 06 «Журналістика»

Спеціальність: 061 «Журналістика»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	135/ 4,5	34	34	–	67	(1) Д.з-1 сем	-	диф.залік 1 сем.
Заочна	1, 2	135/ 4,5	8	6	–	121	К.р-2 сем	-	диф.залік 2 сем.

Індекс: НБ-17-061-1/21-2.1.3

Індекс: НБ-17-061-1з/21-2.1.3

Індекс: НБ-17-061-2/21-2.1.3

СМЯ НАУ РП 15.01.04–01–2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Постановка голосу»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 15.01.04-01-2021

Стор. 2 із 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Постановка голосу» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Журналістика», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-17-061-1/21, № РБ-17-061-1/21 та № НБ-17-061-1з/21, № РБ-17-061-1з/21; освітньо-професійної програми «Реклама – і зв'язки з громадськістю» навчальних та робочих навчальних планів № НБ-17-061-2/21, № РБ-17-061-2/21 та підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 061 «Журналістика» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
старший викладач кафедри журналістики:

І. Кевлюк

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Журналістика», спеціальності 061 «Журналістика» – кафедри журналістики, протокол № 16 від «31» 08 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми В. Васильченко

Завідувач кафедри В. Васильченко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Реклама і зв'язки з громадськістю», спеціальності 061 «Журналістика» – кафедри реклами і зв'язків з громадськістю, протокол № 1 від «31» 08 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми А.Іващук

Завідувач кафедри А.Іващук

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету міжнародних відносин, протокол № 10 від «06» 09 2021 р.

Голова НМРР К. Сидоренко

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 3 із 11	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	8
2. Програма навчальної дисципліни	9
2.1. Зміст навчальної дисципліни	9
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	10
2.3. Тематичний план	11
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	11
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	13
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	13

• *За наявності цього виду діяльності в робочому плані.*

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 4 із 11	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Постановка голосу» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни - теоретична та практична основа сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі журналістики.

Метою навчальної дисципліни є опанування теоретичних та практичних основ відпрацювання дихання, голосу, дикції, артикуляції, оволодіння нормами орфоепії, а також логіко-інтонаційними закономірностями. Виробити у них уміння та навички перетворення авторського тексту на живу словесну дію, навчити наполегливо працювати над технікою й виразністю мови.

Завданнями навчальної дисципліни є оволодіння студентами теоретичними знаннями та вмінням визначити, розвинути і вдосконалити свої голосові дані;

- спрямовувати набуті відповідні теоретичні знання та практичні вміння і навички на розвиток професійних якостей: загальної культури, логічності й образності мови, вольового, опорного посилення звуку, емоційного запалу;

- виховання мовного слуху як у процесі навчання у ВНЗ, так і на практиці.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Вміти:

- володіти тонкощами майстерності публічного виступу, завжди враховувати його особливості;

- професійно застосовувати навички роботи зі своїм голосом, а також невербальні компоненти спілкування;

- визначати міру сприйняття власного виступу масовою аудиторією та ефективність публічного виступу.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля «Постановка голосу», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності:**

- професійні методи і прийоми постановки голосу, а також специфіку професійної роботи перед мікрофоном;

- закономірності та особливості сприйняття людського голосу аудиторією;
- як використовувати в практичній роботі методи і прийоми відпрацювання правильних голосових, мовних навичок, постійно розвивати і регулярно проводити голосові тренінги.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності», «Риторика за професійним спрямуванням», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Психологія реклами», «Основи наукових досліджень», «Медіамистецтво», «Телерадіорежисура», «Сучасний телевідеопроцес», «Основи відеовиробництва» та інших.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

- навчального модуля №1 «Постановка голосу та постановка мовлення», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Постановка голосу та постановка мовлення»

Інтегровані вимоги модуля №1: Опанувати теоретичні та практичні основи методики оволодіння фонаційним диханням, а також методики тренування голосового та мовного апарату, голосових резонаторів. Засвоїти методику постановки ораторського голосу. Вміти вправно володіти висотою, тембром, гнучкістю свого голосу, а також методиками розширення діапазону голосу та опанування голосовими регістрами.

Тема 1. Вступ. Голос як основа взаєморозуміння між ритором та аудиторією

Місце і роль постановки голосу у творчій діяльності працівника ЗМІ. Роль голосу і його структура. Наукові основи постановки голосу. Характеристика голосу. Якість та тип голосу, особливості його постановки. Голосовий та мовний апарат: методика тренування. Голосові резонатори, їх залежність від мішано-діафрагмаційного дихання. Складність постановки мовленнєвого голосу. Висота голосу, його здатність до тональних змін. Гнучкість голосу, її основні чинники. Чутність. Поняття польотності та звучності голосу. Тембр як наслідок звукоутворення і звукопоширення. Експресія як виражальний засіб мелодики в усному мовленні. Можливості зміни голосу. Вправи з магнітофоном. Піклування про свій голос.

Тема 2. Постановка дихання як основа роботи над голосом

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 6 із 11	

Мистецтво дихання. Типи дихання: фізіологічне (звичайне) та фонаційне (озвучене мовленням). Техніка дихання як процес оволодіння диханням. Фонаційне дихання як основа звукоутворення. Методика оволодіння ним. Вправи для постановки дихання.

Тема 3. Професійна вимова та техніка мови як галузь творчої діяльності

Техніка мови і вдосконалення голосу. Постановка голосу, його виховання, розширення діапазону, зміцнення його сили та витривалості. Техніка мовного впливу. Гнучкість, активність та податливість мовного апарату. Невербальний супровід, виявлення функцій жестів та міміки у розмовній мові. Комплексне відпрацювання мовної техніки. Значення ігрового тренінгу щодо техніки мовлення диктора та ведучого телерадіопрограм.

Тема 4. Особистість як творець досконалої мови

Творчі здібності оратора до роботи зі словом як науково-практична проблема. Елементи індивідуального творчого мислення. Специфіка мислення особистості: цілісність сприйняття, гнучкість мислення; здатність оцінювати; здатність до асоціативного мислення. Закономірності усної творчості. Професійні методи і прийоми постановки голосу. Особливості сприйняття людського голосу аудиторією.

Тема 5. Методика вдосконалення дикції, темпу, ритму мовлення

Вимога природного звучання, що має назву «ближче до народу». Дикція в усному мовленні та методика оволодіння нею. Залежність дикції від темпу мови. Темп і ритм усного мовлення – пошук «золотої середини». Швидкість мови в цілому, тривалість звучання окремих слів, інтервали та тривалість пауз. Скандування – тренування чіткості вимови окремих слів.

Тема 6. Інтонаційно-виразні засоби мовлення

Логіко-інтонаційні закономірності. Вимова в українській літературній мові та методика оволодіння нею. Інтонаційна виразність – основна якість вимови. Прояви інтонаційної недостатності та надмірності. Логічний наголос – як центр акцентуації. Пауза – прояв майстерності.

Тема 7. Техніка та методика оволодіння правильною дикцією та нормами орфоепії української літературної мови

Артикуляція голосних і приголосних звуків української мови та методика оволодіння нею. Вимова в українській літературній мові та методика оволодіння нею. Словесні образи та їх функції. Використання словесних образів. Взаємозв'язок інтелектуально-логічного та емоційного. Проблеми какофонії та евфонії. Сприйняття мови людиною. Ритмомелодика мови, що звучить. Евфонія та сприйняття мови. Психологія сприйняття звуків.

Тема 8. Мовленнєвий практикум ведучого

Нормована артикуляційна база вимови голосних та приголосних звуків. Особливості технічних показників виразності мовлення (дихання, голос, дикція, темп). Основні параметри техніки мовлення. Мовленнєвий етикет. Підготовка до виступу. Вимоги до мовлення диктора (ведучого). Поведінка телеведучого в кадрі. Умови успішності виступу.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 7 із 11	

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Постановка голосу та постановка мовлення»									
1.1	Вступ. Голос як основа взаєморозуміння між ритором та аудиторією	1 семестр				1 семестр			
		19	2 2 2	2 2 2	7	21	2 2	-	17
1.2	Постановка дихання як основа роботи над голосом	16	2 2	2 2	8	20	2	-	18
1.3	Професійна вимова та техніка мови як галузь творчої діяльності	15	2 2	2 2	7	19	2	-	17
1.4	Особистість як творець досконалої мови	12	2 2	2 2	4	60	8	-	52
1.5	Методика вдосконалення дикції, темпу, ритму мовлення	2 семестр							
		19	2 2 2	2 2 2	7	17	-	2	15
1.6	Інтонаційно-виразні засоби мовлення	12	2 2	2 2	4	18	-	2	16
1.7	Техніка та методика оволодіння правильною дикцією та нормами орфоєпії української літературної мови	11	2	2	7	17	-	2	15
1.8	Мовленнєвий практикум ведучого	12	2	2	8	15	-	-	15
1.9	Домашнє завдання	8	-	-	8	-	-	-	-
1.10	Модульна контрольна робота №1	9	2	-	7	-	-	-	-
1.11.	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за модулем №1		135	34	34	67	75	-	6	69
Усього за навчальною дисципліною		135	34	34	67	135	8	6	121

2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольні (домашні) роботи з дисципліни виконуються відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Завдання для виконання практичної частини контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафедри.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 8 із 11	

Для студентів ЗФН – завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Наприклад, номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану студента.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (у випадку диференційованого заліку ЗФН).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- евристичний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, самостійному вирішенні завдань, роботі з навчальною літературою. Окрім цього практичні заняття проходять у формі тренінгів, дискусій, презентацій, круглих столів, рольових ігор. Неодмінною складовою засвоєння практичних навичок є розгляд і вирішення кейсів.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Антонюк В.Г. Постанова голосу: Навч посібник для студентів вищих навчальних закладів. – В.Г. Антонюк. – К.:Укр. ідея, 2000. – 68 с.

3.2.2. Десятник Г.О., Полешко С.М. Майстерність телевізійного ведучого: навчальний посібник. – К.: Вид-во КиМУ, 2012. – 423 с.

3.2.3. Єлісєвич Ю.П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення: Навчальний посібник / За ред. В.В. Різуна. – К.: Атіка, 2008. – 204с.

3.2.4. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного / О.Д. Пономарів. – К.: Либідь, 2013. – 360 с.

3.2.5. Подворнюк О.О. Завдання для практичних занять з техніки мовлення. – Володимир-Волинський: Володимир-Волинський пед. коледж, 2013. – 52 с.

Допоміжна література

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 9 із 11	

3.2.6. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.

3.2.7. Гладішева А.О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність: навч. посібник. – К.:ТОВ «Червона Рута-Турс», СПД Верес О.І., 2007. - 268 с.

3.2.8. Журналістика й мистецтво слова : зб. Наук. Ст. /Вінниц. Держ. Пед. Ун-т ім. М. Коцюбинського, Ін-т філології й ж-ки, каф. Ж-ки. – Вінниця : Вінницька газета, 2010.

3.2.9. Сопер П.Л. Основы искусства речи / П.Л. Сопер / пер. с англ. – 2 испр. изд. – М.: Прогресс; Прогресс-Академия, 1992. – 416 с.

3.2.10. Цигун Нэнси Зи. Искусство дыхания. Шесть простых уроков для достижения успеха, здоровья и процветания. / Нэнси Зи / пер. с англ. Е. Винецкой. – К.: София, Око возрождения. 2010. – 233 с.

3.2.11. Jeffery C. Hahner. Speaking Clearly: Improving Voice and Diction. – McGraw-Hill College, 1993.

3.2.12. Carol A. Fleming. It's The Way You Say It: Becoming Articulate, Well-spoken, and Clear.- Berrett-Koehler Publishers, 2013.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Ораторське мистецтво (Н.П. Осипова, В.Д. Воднік, Г.П. Клімова та ін.)
<http://textbooks.net.ua/content/category/28/39/34/>

3.3.2. royalLib.com/book/linkleyter_kristin/osvobogdenie_golosa.html

3.3.3. www.zapmeta.ws/Постановка+Голосу

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1. та 4.2

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
	6 семестр	7 семестр
Відповіді та виконання завдань на практичних заняттях	3 6×15 = 45	106×3 = 30
Виконання тестового завдання	10	
Створення презентації	10	-
Домашнє завдання/Виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН)	15	40
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	44 балів	-
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 10 із 11	

Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4 В випадку **диференційованого заліку** підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

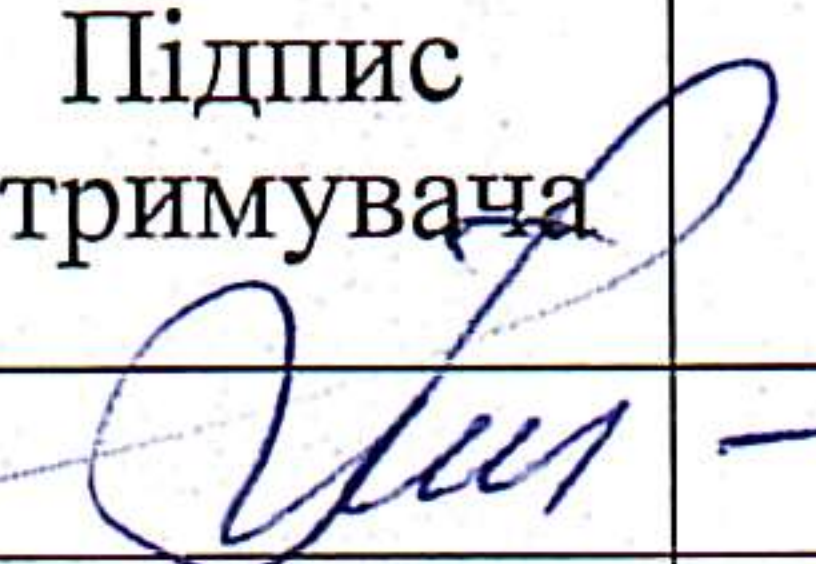
4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка голосу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021
		Стор. 11 із 11	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	23.10.21	Тришук Микола		-

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				